

ДЕСЕТИ МЕЖДУНАРОДЕН ЕСЕНЕН НАУЧНО-ОБРАЗОВАТЕЛЕН ФОРУМ НА ДЕПАРТАМЕНТА ЗА ИНФОРМАЦИЯ И УСЪВЪРШЕНСТВАНЕ НА УЧИТЕЛИ

Петър Петров

Софийски университет „Св. Климент Охридски“

По установена традиция Департаментът за информация и усъвършенстване на учителите към Софийския университет „Св. Климент Охридски“ организира през ноември 2020 г. своя Десети международен есенен научно-образователен форум, който се явява юбилеен за ДИУУ и поради пандемичната ситуация се проведе в онлайн формат.

Темата на тазгодишната конференция „Диалогът в образованието – традиция и перспективи“ бе посрещната с особен интерес от участниците – ръководители на образователни институции, педагогически специалисти от системата на средното образование, университетски преподаватели и експерти от правителствени и неправителствени организации, работещи в сферата на образованието.

Форумът бе открит от директора на Департамента за информация и усъвършенстване на учителите проф. д.н. Димитър Веселинов, който заяви: „Вече стана традиция в Софийския университет „Св. Климент Охридски“ през есента на всяка нова учебна година да си дават среща учени, университетски преподаватели, учители, директори на детски градини и училища, експерти в областта на образованието. Докладите и дискусиите обогатяват всички специалисти, дават отговори на редица въпроси, предлагат се и се обсъждат възможни решения“. Той изтъкна, че на събитието, освен материали на водещи изследователи в областта на образованието, се представят изследвания на учители, които по време на изпитната сесия в Департамента за информация и усъвършенстване на учителите са защитили пред авторитетна изпитна комисия свои нововъведения в образованието и са получили първа професионалноквалификационна степен. Ежегодно се издава и сборник, в който се публикуват изнесените по време на научно-образователния форум доклади.

Проф. Веселинов отбеляза, че „...според направено в ДИУУ изследване на мотивацията на педагогическите специалисти за участие в продължаващото

образование (Пенкова 2019) може да се твърди, че педагогическите специалисти не разделят по признаците „пол“ и „възраст“ необходимостта от продължаваща квалификация и упражняването на определен тип професия, но продължава тенденцията на феминизация на образователната система. Възрастовата структура на педагогическите специалисти все още е ориентирана към периода 40 – 55 години, но се забелязва тенденция на увеличаване на младите учители, което ще позволи да се преодолее без сътресения очерталото се в близкото минало застаряване на педагогическия персонал. Необходимостта от допълнителна квалификация е осъзнатата мотивация за включване в различни форми на учене през целия живот и е устойчива тенденция. Основателно може да се каже, че със заявената нужда педагогическите специалисти изразяват готовност да повишават своята професионална квалификация. Стимулиращите фактори се свързват преди всичко с поддържането на съвременно равнище на компетентностите, с подчертания интерес към новите научни и методически акценти, с желанието за кариерно израстване, с изпълняване на задълженията. Макар и в някои случаи преодоляването на немотивиращите фактори да е ориентирано към времето, мястото и начина на провеждане на квалификационните курсове, като основна посока за по-младите учители се откроява по-тясното обвързване на по-високата квалификация с работната заплата“.

Пленарен доклад „Ролята на информационните технологии за развиване на професионални общности и обмен на добри практики“ изнесе Мария Гайдарова – директор на ОУ „Райна Княгиня“ – Пловдив, която подчерта, че най-големите предизвикателства, пред които сме изправени, са онези, с които се сблъскваме неочаквано. „Ролята на информационните технологии за развиване на професионални общности и обмен на добри практики гарантира гъвкавост и организационни умения на училищните лидери, качество на преподаване и учене и не на последно място, позволява на участниците в образователния процес да следват и да се адаптират към всички промени с подходящото темпо.“

В депозиран доклад директорът на Националния център за повишаване на квалификацията на педагогическите специалисти Димитър Асенов заявява, че педагогическите специалисти са се сблъскали с редица ключови предизвикателства – преподаване изцяло в онлайн среда; разработване и използване на дигитално учебно съдържание; и не на последно място – надграждане на лични знания и умения, изцяло в дигитална среда. Съвременните информационни технологии са се превърнали в неразделна и все по-важна част от достъпа до качествено образование в нашата страна.

Директорката на Истанбулската университетска библиотека Dr. Pervin Bezirgi обобщава, че с напредъка на информационните и комуникационните технологии университетските библиотеки, подобно на всички останали обра-

зователни институции, са обект на мащабна и задълбочена промяна днес. „За да могат да посрещнат постоянно изменящите и развиващи се потребности на изследователите, университетските библиотеки трябваше да приемат нови роли. Това им даде възможност да продължат да съществуват и да се развиват през XXI век.“

Във форума взеха участие общо около 50 участници от България, Казахстан, Азербайджан и Турция, разпределени в четири секции. Бяха представени водещи национални и чуждестранни университети, както и изследователските търсения, осъществявани от учители в различни населени места в България.

В своите доклади авторите акцентираха върху комуникационните модели в образователната среда; ролята на сътрудничеството между семейството и образователната институция; ролята на изобразителното изкуство за осъществяване на взаимодействието между образователната институция и семейството; ролята на нравственото възпитание и др. Очаквано, като важен акцент, на който бяха посветени редица доклади, се откри ролята на информационните технологии за осъществяване на качествена образователна среда чрез осигуряване на възможности за по-пълноценна комуникация между образователните субекти, ефективни системи за управление на ученето, виртуални класни стаи и др. Подробно бяха описани и конкретни базирани на информационните технологии иновативни педагогически практики, приложени по време на наложеното от пандемията електронното обучение. Управленската проблематика в системата на образованието бе засегната от автори, чиито доклади бяха посветени на лидерството в условията на съвременното информационно общество. Авторы представиха и ролята на изкуството и спорта за повишаване на личностните компетенции и нагласи за постигане на по-пълноценна комуникация в образователния и възпитателния процеси.

Въпреки че голяма част от участниците се срещат не за първи път в Департамента, тазгодишната конференция бе особено емоционално обогатена, секционните заседания преминаха при изразена професионална мотивираност, ангажираност и отговорност във връзка със сложната ситуация и предизвикателствата на динамично променящата се среда.

Всичко това закономерно изведе и акцентите в конференцията: на пленарния доклад – върху ролята на информационните технологии за развиването на професионални общности и обмен на добри практики; на секционните заседания – върху технологиите и иновациите с актуалния фокус към дигиталната образователна среда, виртуалната класна стая и електронното обучение. Непознатата реалност, в която сме потопени, постави и още един сериозен акцент – върху нравственото възпитание и формирането на нравствени добродетели и естетически ценности, на качества като емпатия и съпричастност,

както и върху новите форми на лидерство в сферата на образованието и ролята на личността на учителя.

Синтезирано през докладите, дискусиите и написаните в чата послания на участниците в края на виртуалната среща диалогът за образованието стана диалог и за бъдещето.

**10TH INTERNATIONAL AUTUMN SCIENTIFIC
AND EDUCATIONAL FORUM OF THE DEPARTMENT
FOR INFORMATION AND IN-SERVICE TRAINING
OF TEACHERS**

✉ **Dr. Petar Petrov, Assist. Prof.**

Department for Information and In-Service Training of Teachers
Sofia University
Sofia, Bulgaria
E-mail: diuu_r@abv.bg